Դ.՝ 9228 7/20 ԴԵԿՏ. 1915 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 7 ՔԵԱՆՈՒՆԸ ԷՎՎԷԼ 1331 31ՐԴԻ ԱԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ԾԱՐԳԻՑԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جوملك
مؤسسى ديكران جوملك
باب عالى صدارت قپوسى قارشوسنده نومرو ٤٩

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱԶ ՎԷ ՄԻՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ ՎԷԹԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի՝ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Գալաթա Ալի գաբբարցնա, Նո՝ 49

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻ

Դեկտ. 5 թարիխիյլե գաբարկեանը ումումիսեն թեպլիղ օլընմըշ տր.

1.—Իրագ ճեպհեսիցե.—*Կիւթիւլամարատա տիւշմէնին մէվզաի մսլի էօնիւնտէ թէրթիպ իթտիկի հէր նէվ մէվանի ֆէրիյէնին գրթասթրմըզ թարաֆընտան թախրիպինէ տէվամ իտիլմէքտէ վէ աղըր թօրլարըմըզլա տիւշմէն սիբէրլէրի վէ գասապատաքի միւէսսէսաթը միւէսսիր սուրէթտէ տէօյիւլմէքտէ տիր։ Տիւշմէն պուրատա եէնիտէն տրմ տրմ գուրշունըյլա մաքինա վէ էլ իլէ էնտախթ օլընը պօմպալար իսթիմալընա պաշլամըշ տրը։*

2.—Գաֆգաս ճեպհեսիցե.—*Բէյֆ գօյլարը միւռատէմէսինտէն պաշգա հատիսէ օլմամըշ տրը։*

1.—Զանագգալէ ճեպհեսիցե.—*Անաֆարթալարտա գարշըլըգը թօրճը մուհարէպէսի ֆասըլալը սուրէթտէ տէվամ իթմիշ տիր. տիւշմէն թարաֆընտան բաթլաթըլան իքի լաղըմտան պիրինին կէրի բիւսկիւրմէսիյլէ քէնտի սիբէրլէրինտէ թախրիպաթը կէօրիւլմիւշ վէ տիկէր լաղըմըն պիզէ ղարարը օլմամըշ տրը. պու մանթրգատան չըգարըլան քէյֆ գօյլարըմըզ տիւշմէն սիբէրլէրինտէ խայլի գացաթուրա, ֆիշէնք վէ սայիր էտէվաթը հորպիյէ իղթինամ էյլէմիշ տիր։ Արը Պրաւնընտա սաղ ճէնահրմըզա դարշը տիւշմէն բէք չօղ պօմպա գուլլանմըշ վէ գարա թօրճուլարըյլա պէրապէր պիր զրուազէօր, 3 մանիթէօր վէ պիր զըրհլըսը միւխթէլիֆ իսթիգամէթլէրէ պիր միւտէթ աթէշ աչմըշ տրը վէ թօրճըլարըմըզ թարաֆընտան միւէսսիր մուգապէլէ կէօրմիւշ տիր։ Սէտաիւլպահրտա 3 քեանունի էվվէլ էօյլէտէն սոնրա գարայա ասքէր վէ մալզէմէի հարպիյէ չըգալան 2 տիւշմէն ըմմօրքէօրինտէն պիրի Պողազ թօրլարըմըզըն էնտախթըյլա պաթըրըմըշ վէ նագլիյաթ թաթիլ իսիրմիշ տիր։ Դարա թօրլարըմըզ՝ սաղ վէ սօլ ճէնահտա տիւշմէն սիբէրլէրիյլէ պօմպա մահալլէրինտէ թախրիպաթ վուգուա կէթիրմիշլեր վէ թօրճըլարընը սա իսքեաթ էյլէմիշլեր տիր։ Պիր զրուազէօրլէ պիր մանիթէօրին Ալչը Թէրէ ճիվարընա իճրա էյլէտիկի աթէշտէն պիր զարար օլմամըշ տրը։ (Մ.)

*** Դեկտ. 6 թարիխիյլե գաբարկեանը ումումիսեն թեպլիղ օլընմըշ տր.

1.— Իրագ ճեպհեսիցե. — *Կիւթիւլամարատա մէվզաի մուհարէպէլէր զրսա ֆասըլալարլա լէհիմիզէ տէվամ իսիյօր։*

2.—Գաֆգաս ճեպհեսիցե.—*Մուհիմ հատիսէ օլմամըշ տրը։*

3.— Զանագգալէ ճեպհեսիցե. — *Անաֆարթալարտա վէ Արը Պրաւնընտա թարաֆէյնճէ ֆասըլալը թօր վէ պօմպա էնտախթը իճրա իսիմիշ տիր. թօրճըլարըմըզդն էնտախթըյլա 4—5 քեան. էվվէլ կիճէսի Արը Պրաւնը իսկէլսի ճիվարընտա զուհուր իսէն հանկընդն սապահա զատար տէվամ իթտիկի կէօրիւլմիշ տիր։ Սէտաիւլպահրտա մէրքէզ վէ սոլ ճէնահ սիբէրլէրիմիզէ տիւշմէն պէր միւթաա բէք չօղ պօմպա վէ գարա թօրրիլի էնտախթ իսիմիշ տիր։ Թօրճըլարըմըզ կէրէք պօմպա վէ թօրրիլ մահալլէրինտէ վէ կէրէք թէէսիրսիզ աթէշէ պաշլայան տիւշմէն թօրճըլարընա միւէսսիր ա-թէշ աչարագ օնլարը իսքեաթ վէ պիր զըսմ սիբէրլէրինի թախրիպ իթմիշ տիր. պիր զրուազէօր իլէ պիր մանիթէօր մուխթէլիֆ իսթիգամէթլէրէ պիր միւտէթ թէէսիրսիզ աթէշ աչըպ չէքիլմիշ տիր։* (Մ.)

*ԻՐԱԳ ՄՈՒՉԱՖԱՖԷՐԻՅԷԹԻ.—Պաղտատ 5 դեկտ.—Սէլման Բաք մուհարէպէսինտէ Ինկիլիզլեր բէք ագիմ թէլէֆաթ վէրտիքլէրի հալտէ պիզիմ գայիաթըմըզ բէք ճիւզի տիր։ Ինկ.լէր թէլէֆաթլարընը 4700 մըզտարընտա կէօսթէրիյօրսա տա, հագիգաթը հալ պու ատէտտէն բէք ֆազլա տըր. մէյտանը մուհարէպէտէ մագթուլ միւշէն պինլէրճէ Ինկ. ճէսէտլէրի միւշքիլաթը ազիմէ իլէ թօրլանըլապիլմիշ տիր։ Ինկ.լէրին էնտահ բիւճաթլարընտա վաքօրլարընը գըսմը ազամը Ինկ. մէճրուհլարընը նագլ իթտիլեր։ Ամարատա սաթը ալտըգլարը պիր թարլայը գապրիսթան իթթիխազ իսէրէք օրայա այրըճա պինտէն ֆազլա մագթուլլարընը տէֆն իթտիքլէրի վէ բէք չօղլարընը տա իհրագ էյլէտիքլէրի վէ 2000 զատար մէճրուհլարընը տահի Ամարայա վէ պինլէրճէսինի տէ Պասրայա կէօնտէրտիքլէրի սուրէթը զաթիէտ թէյյլին իթմիշ տիր։ Ինկ.լէրտէն իղթինամ իսիլէն վաքօրլարտան եալընըզ պիրինին էսլիհասը չըկարընը-լըգ տիկէր իքիսի պիւթիւն էսլիհասըյլա պէրապէր զապթ օլընմըշ վէ էլեէվմ Ինկ.լէրէ գարշը իսթիմալ իսիլմէքտէ պուլընմըշ տրը։ Իղթինամ իտիլէն 6 թայիարէտէն պիր գաչը տիւշմէն իւզերինտէ ուչուրըլմատա տրը։ Ինկ.լէրին էնտահ ֆիրարլարընտա թէրք իթտիքլէրի էսլիհա. թէճհիզաթ մէլզուսաթ վէ մէնքիւլաթ բէք չօղ տրը։ (Մ.)

ԻՐԱՆՏԱ ՇԱՀԸՆ ՊԱՆԳԱՍԸ. — Ինկիլիզ սէրմայէսիյլէ Իրանտա թէէսիս օլընան Շահ պանգասընդն լաղվըյլա եէրինէ Իրանտա միլլի պիր պանգա իհտասը եաղընալաշմըշ տրը։ Ինկիլիզլերին Իրանտա իսթիպատա ալէթի օլան պու միւէսսէսինին լաղվըյլա Ինկիլիզ նուֆուզընա իսթիմէ չէքիլճէկինի անլայան Ինկիլիզլեր թելլաչա տիւշիւպ Իրանդն պու թէչէպպիւսինի ազիմ պազմագ իչիւն չիմտիէն էնթրիգալար չէվիրմէյէ պաշլամըշլար տրը։ (Թ. Է.)

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ ԴԸՅԱՄԸ ՎԷ ՔԻԶՆԷՐ.— Նիւ-Եօրգատան Ամանս Վօլֆա պիլտիրիլմիկինէ կէօրէ, չիմտիյէ գատար Ինկիլիթէրայա սատագաթլա մաարուֆ օլան Հայտարապատ հաքիմի էհալի թարաֆընտան խալ (գահընկէց) իսիլմիշ տիր։ Պու հատիսէտէն թէլաչա տիւշէն Ինկ.լէր՝ թէհլիքէնին պէօյիւմէսինէ մէյտան վէրմէմէք իչիւն Լօրտ Քիչնէրի Հինտխթանա կէօնտէրմէկէ գարար վէրմիշ իսիր։ (Թ.Է.)

ՊԱԼԳԱՆ ՀԱՏԻՍԷԼԷՐԻ

ԵՈՒՆԱՆ.— Ամինատան «Մօրնինկ Բօսթ»ա պիլտիրիլմիկինէ կէօրէ, Իթիլաֆ սէֆիրլէրի Մ. Սգուլիտիս իլէ՝ Սէլանիկատէքի թահչիատաթա տայիրնուն վէ Ինկ. մէմուրինը ասքէրիյէսի արասընտաքի միւշքիլաթ հագդընտա միւզաքէրէ իսիյօրլար։ Պու իշին մէմնունիյէթպախշ պիր սուրէթտէ հալ օլընտաճաղընը՝ էմարէլէր կէօսթէրիյօրլար։ (Գ.)

*** Պուքրէշտէ չըգան «Տիմինէացա»՝ Վէնիզէլոսըն ամիտէքի թէքլիֆինի նէշր իսիյօր։ Պալգանլարը գուրթարմագ իչիւն՝ սոն օյունը՝ Բուլգարիայը պիր հարաքեաթը ասքէրիյէյէ սիւրիւքլէմէք իսի։ Պուլկարիա իւզերինէ պիր հիւճում իճրաաը իչիւն իթտիյի թէքլիֆի՝ Բուլգարիա ըէտտա իթմէքլէ, ան-վալ իթիլաֆ իչիւն մէյուսքյէթի մուճիպ օլմուշ տրը։ Գապինէէնին տիւշմէսի, տէմիշ Վէնիզէլոս, թէքլիֆիմին Բուլգարիաճա ըէտտ օլընտըղը կիւնտէ վագը օլմուշ տրը։ (Օ.Լ.)

*** «Նովոյէ Վրէմիա»նդն սիյասի մէհաֆիլէէն ալաբդը խապէրէ կէօրէ, Վէնիզէլոս՝ նուֆուզը մանվ օլմաղլա, սիյասի հայաթատան չէքիլէճէկինի Իթիլաֆ սէֆիրլէրինէ սէօյլէմիշ տիր։ Եունանդն հարպա իշթիրաքը սոն միւզաքէրէլեր էմնասընտա պիլէ մէվզուը պահս օլմամըշ տրը։ (Օ. Լ.)

*** Սէլանիկ լիմանընը մուհաֆազայա մէմուր 12 սէֆինէէտէն միւրէքքէպ Ինկիլիզ ֆիլօսը Շարգա տօղրու իհթիմալ Մըսրը սուլարընա կէթմիշ տիր։ Պու խապէրի վերէն Բէյթա կազէթալարը Սէլանիկէէն չու թէլէկրաֆը տա ալմըշլար տրը։ «Ինկիլիզլերին Մակեդոնիատաքի ասքէրինի Մըսրրա տօղրու սէվգ իթտիքլէրինի կէօսթերէճէք էմարէլեր վար տրը։ (Հ.)

*** Էյի մալիւմաթ ալան մէհաֆիլին պէյանընընա կէօրէ, Ինկ.—Ֆրանսըզլարընը Մակեդոնիատա միւթթէֆիզլերիմիզդէ մաղլուպ իսիլիպ էրէյիճէ զայիաթա օղրամըշլար տրը։ Պու կիւնէ գատար 9000էն զիյատէ Ֆրանսըզ վէ 2000էն զիյատէ Ինկիլիզ ասքէր ազը պիր հալտէ Սէլանիկէ նագլ օլընմըշլար տրը։ (Հ.)

*** Սոֆիանդն «Տնէվնիք» կազէթասընդն վէրտիկի մալիւմաթա կէօրէ, Եունան նազըրը կունարիս՝ Վէնիզէլոսըն բլանլարընա տայիր իֆշաաթտա պուլընըպ սէմիշ քի, Եունանդն՝ հարպա իշթիրաքընա մուգապիլ Իթիլաֆընդն՝ քէնտիսինէ Անատօլուտան 140 քիլօմէթրօ միւրէպպաընտա արաղի թէքլիֆ իթտիքլէրինի Վէնիզէլոս՝ Փետր.տա իտտաա իթմիշ, ֆագաթ Կունարիս՝ Իթիլաֆընդն Եունանա եալընըզ Հինտէրլանտը իլէ Իզմիրի վատ իթտիկինի սէօյլէմիշ, Վէնիզէլոս՝ Եունանդն Զանագգալէ հարաքեաթընա իշթիրաք իթմէսինի Իթիլաֆճըլարա թէքլիֆ իթմիշ իսէ սէ, Ֆրանսա տա օնա ճէվապ օլարագ Եունանդն պիր ֆըրգա իլէ հարպա իշթիրաքը քեաֆի օլմայըպ, պիւթիւն մէվճուտ գուվվէթիյլէ իշթիրաք իթմէսի իդթիզա իթտիկինի տէրմիյան իթմիշ, գոտընդ իսի իսէ տէ, գալգինտէ ֆէնալըգ օլմայըպ էյի վէ մէրնամէթլի պիր գատընդ իսի։ Իշթէ էֆէնտիլեր, տէտիքլէրիմ հէր պունտան իպարէթ տիր։»

— Մատամընդ Բարիզտէ պիր չօղլարըյլա միւնասէպաթը վա՞ր մը իսի։

— Եէնկէմ չէքիլմիշ պիր էօմր կէչիրիր իսի։ 2—3 Ամէրիգալը ալիլ վէ պէնտէն պաշգա քիմսէ իլէ կէօրիւշմէդ իսի։

— Մատամ Տավիսընդն էվլատը եօ՞գ մը տըր։

— Խայր, էֆէնտիմ։

— Սէրվէթի քի՞մէ միրաս գալաճաղ։

Մ. Շարլէյ պիր աղ թէրէտտիւտլէ.— Պէն, պիր սանէճիք եէկէնիյիմ, ալիէմիզ քէսիրիւլէֆրատա սէյիլ տիր — տէտի։

(Տեվամի)

«Ճ. Շարգիյէ»նին բէֆրիգասը 5

ՊԻՐ ԹԱՊԻՊԻՆ ՃՈՆԱՅԷԹԼԷՐԻ

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

—.—

ՔԻՐՔԼԻ ԲԱԼԹՕԼԸ ԱՏԱՄ

1.

— *Պանա կէլիր քի, տէտի էմնիյէթը ումումիյէ միւտիրի, ճանի եալընընը պաշընա վէ քէնտինէ կիւվէնէն պիր կէնճ տիր։ Մ. Շարլէյ, եէնկէնիզ մատամընդն ուսուլը մուաշէրէթ վէ ատաթը հաղդընտա պիզէ մալիւմաթ վէրէպիլի՞րմիսինիզ։*

—*Պաշ իւսթիւնէ, էֆէնտիմ, տէտի Մ. Շարլէյ, Մատամ Տավիսընդն էմէլի Շարլէյ ալիլսինէն տիւնեայա կէլմիշ օլուպ պիր չօղ սէնէլէրտէն պէրու տուլ գալմըշ տրը։ Սէրվէթի Ալապամատաքի չիֆթլիքլէրինտէն իպարէթ օլուպ 6 միլիոնա գատար պալիզ օլուր։ Թէք պաշընա պիր գատըն օլուպ, վարիյէթինի քէմալը ֆէրանլա պիզգաթ քէնտիսի իսարէ իսէր իսի։ Դըշը՝ Ամէրիգատաքի Տաարվիլ չիֆթլիկինտէ կէչիրմէք ատէթի օլուպ, հէր սէնէ իլք պահարտա Վիշի գաբլըճալարընտա պուլընմամ իչիւն Ֆրանսայա կէլիր իսի։ Ալէյէքսէր Բարիզտէ տուրուպ 10 սէնէտէն պէրու իշղալ իթտիկի պու ադարթըմանատա իգամէթ իսէր վէ եէնիտէն Ամէրիգայա կիթմէտէն էվվէլ Վիշիտէն ավտէթինտէ իքինճի տէֆա օլարագ պուրայա էնէր իսի։ Սիւզան՝ քէնտի օտա իստէթքեարըյլա Թօմ Լավսօն՝ պիր չօղ սէնէլէրտէն պէրու մատամընդն սեյիահաթլարընա իշթիրաք իթմիշլեր իսի։ Ցիւզան՝ Էվրօբալը սիւլէսինտէն օլուպ Ամէրիգատա ատղմուշ վէ եէնկէմ թարաֆընտան թէրպիյէ իսիլմիշ վէ Մատամ Տավիսընդն սինինտէ օլան Թօմ իսէ՝ սիւատանասընդն օղլու օլուպ, պունդն էպէվէյնի հանըմըզատա էսիր իսի։ Քէնտիսի ադատ օլմասընա բաղմէն՝ բէրէսթիչ իթտիկի մատամասընդան ասլա այրըլմաղա բազի օլմատը։*

«Հէր սէնէ եէնկէմ Բարիզէ կէլտիքատէ եաղ մէվսիմի իչիւն էվինին խըզմէթինի կէօրսիւրմէք իչիւն պիր ուշաղ ալը վէ պու ուշաղ տա հէր հալտէ ժուպէր սօղաղընտաքի իտարէխանէյէ թութար իսի. լաքէն պու տէֆա քէնտի ինթիխապ իթտիկի ուշաղ պաշընա պու ֆէլաքիթի կէթիրտի։ Տահա 8 կիւն օլմատը Բարիզէ վասըլ օլտուղը։ Պէն իսէ Բարիզտէ պուլունմայօր իսիմ։ Գուրսէլ պուլվարընտաքի խանէմէ տահա տիւն ավտէթ իթմիշ իսիմ. քէնտիսինի զիյարէթլէ թէչէրրիւֆ իթմէք նիյէթինտէ իքէն, պու սապահ պու էլիմ խապէրի ալտըմ։ Եէնկէմ պիր աղ սէրթ, գըսա գրսա էմրլեր վէրէն վէ ուշագլարընա՝ պիր վաղթ զէնճիլէրէ իսիշէն մուամէլէլեր կիպի մուաժէլէ իսէր պիր միւզաքէրէ իսիյօրլար։ Պու իշին մէմնունիյէթպախշ պիր սուրէթտէ հալ օլընտաճաղընը՝ էմարէլէր կէօսթէրիյօրլար։ (Գ.)

*** *Պուքրէշտէ չըգան «Տիմինէացա»՝ Վէնիզէլոսըն ամիտէքի թէքլիֆինի նէշր իսիյօր։ Պալգանլարը գուրթարմագ իչիւն՝ սոն օյունը՝ Բուլգարիայը պիր հարաքեաթը ասքէրիյէյէ սիւրիւքլէմէք իսի։ Պուլկարիա իւզերինէ պիր հիւճում իճրաաը իչիւն իթտիյի թէքլիֆի՝ Բուլգարիա ըէտտա իթմէքլէ, ան-վալ իթիլաֆ իչիւն մէյուսքյէթի մուճիպ օլմուշ տրը։ Գապինէէնին տիւշմէսի, տէմիշ Վէնիզէլոս, թէքլիֆիմին Բուլգարիաճա ըէտտ օլընտըղը կիւնտէ վագը օլմուշ տրը։* (Օ.Լ.)

*** *«Նովոյէ Վրէմիա»նդն սիյասի մէհաֆիլէէն ալաբդը խապէրէ կէօրէ, Վէնիզէլոս՝ նուֆուզը մանվ օլմաղլա, սիյասի հայաթատան չէքիլէճէկինի Իթիլաֆ սէֆիրլէրինէ սէօյլէմիշ տիր։ Եունանդն հարպա իշթիրաքը սոն միւզաքէրէլեր էմնասընտա պիլէ մէվզուը պահս օլմամըշ տրը։* (Օ. Լ.)

*** *Սէլանիկ լիմանընը մուհաֆազայա մէմուր 12 սէֆինէէտէն միւրէքքէպ Ինկիլիզ ֆիլօսը Շարգա տօղրու իհթիմալ Մըսրը սուլարընա կէթմիշ տիր։ Պու խապէրի վերէն Բէյթա կազէթալարը Սէլանիկէէն չու թէլէկրաֆը տա ալմըշլար տրը։ «Ինկիլիզլերին Մակեդոնիատաքի ասքէրինի Մըսրրա տօղրու սէվգ իթտիքլէրինի կէօսթերէճէք էմարէլեր վար տրը։* (Հ.)

*** *Էյի մալիւմաթ ալան մէհաֆիլին պէյանընընա կէօրէ, Ինկ.—Ֆրանսըզլարընը Մակեդոնիատա միւթթէֆիզլերիմիզդէ մաղլուպ իսիլիպ էրէյիճէ զայիաթա օղրամըշլար տրը։ Պու կիւնէ գատար 9000էն զիյատէ Ֆրանսըզ վէ 2000էն զիյատէ Ինկիլիզ ասքէր ազը պիր հալտէ Սէլանիկէ նագլ օլընմըշլար տրը։* (Հ.)

*** *Սոֆիանդն «Տնէվնիք» կազէթասընդն վէրտիկի մալիւմաթա կէօրէ, Եունան նազըրը կունարիս՝ Վէնիզէլոսըն բլանլարընա տայիր իֆշաաթտա պուլընըպ սէմիշ քի, Եունանդն՝ հարպա իշթիրաքընա մուգապիլ Իթիլաֆընդն՝ քէնտիսինէ Անատօլուտան 140 քիլօմէթրօ միւրէպպաընտա արաղի թէքլիֆ իթտիքլէրինի Վէնիզէլոս՝ Փետր.տա իտտաա իթմիշ, ֆագաթ Կունարիս՝ Իթիլաֆընդն Եունանա եալընըզ Հինտէրլանտը իլէ Իզմիրի վատ իթտիկինի սէօյլէմիշ, Վէնիզէլոս՝ Եունանդն Զանագգալէ հարաքեաթընա իշթիրաք իթմէսինի Իթիլաֆճըլարա թէքլիֆ իթմիշ իսէ սէ, Ֆրանսա տա օնա ճէվապ օլարագ Եունանդն պիր ֆըրգա իլէ հարպա իշթիրաքը քեաֆի օլմայըպ, պիւթիւն մէվճուտ գուվվէթիյլէ իշթիրաք իթմէսի իդթիզա իթտիկինի տէրմիյան իթմիշ,*

Ռուսիա տա Եունանլըլարըն Սթանպոլ հազգընտաքի խոտաալարը մալիւմ օլտուզը էճլոէն, ոնլարըն Զանագգալէ հարաքեաթընա իշթիրաք իտիլմէսինէ Ռուս էֆքեարը ումումիյէսինին մուխալիֆ պուլընտըղընը պէյան իթմիշ տիր։ (Թ.)

*** Եունանըն սահնէի հարպ օլաճադ մէվզբլարը թախլիյէ իթմէսի վէ Տէօրթլէր Իթիլաֆընըն պիւթիւն թազեիգաթընա բաղմէն, պիթարաֆլըզտան այրըլմամասը, Պուլկար ըէսմի վէ զայրը ըէսմի մէհաֆիլինտէ հիւսնը թէէսիր եաբմըշ տըր։ Էֆքեարը ումումիյէ Պուլկարլարը ամալը միլլիյէսինուէն մահրում պրագմադ գաստըյլա Պալգանլարա կէլէն Ինկ.—Ֆրանսըզլարտան ինթիգամ ալընմասընա մունթազըր տըր։ (Թ. Է.)

*** «Պալգանսգա Բոշթա» տէյօր քի Ինկ.-Ֆրանսըզլար՝ Սէլանիկի զապթ իթթիֆլէրինի ըէսմէն իլան իթթիֆքտէն սոնրա, չէհրը մէզքիւրը Աթինա իլէ օլան մուխապէրաթընը զաթ իթմիշլէր տիր։ (Թ. Է.)

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.— Սօպրանիյէ մէճլիսի պու այրն 12սինտէ աչըլաճագ տըր. քիւչատտան էվվել էքսէրիյէթ ֆբրգասը խուսուսի իճթիմալար ագտ իտէրէք տախիլի վէ խարիճի մէսէլէլեր իլէ մէշղուլ օլաճագ տըր։ Միլլէթ՝ հիւքիւմէթին սիյասէթինի թագտիր իթմէքտէ օլտուղը կիպի, հիւքիւմէթ տէ էֆքեար ու իճրաաթընտա ազմքեար վէ մութթահրտ տըր։ (Թ. Է.)

*** «Պալգանսգա Բոշթա» մուհարրիրինին՝ Պուլկար մէհաֆիլը արէսինտէն՝ Պուլկար օրտուսընըն պունտան սոնրա նէ կիպի հարաքեաթ եաբաճաղընա տայիր սիւվալինէ չու ճէվապ վէրիլմիշ տիր։ «Պուլկար օրտուսը՝ արթըգ Եունան արաղիսինտէ հիչ պիր հարաքեաթ իճրասընա թէչէպպիւս իթմէյէճէք տիր։ Էկէր Ինկ.-Ֆրանսըզլար պիզէ հիւճիւմ իտէճէք օլուրլարսա, պիզ տէ մէվզալարըմըզը միւտաֆէա իտէճէյիզ»։ (Թ. Է.)

*** Պուլկար մալիյէ նազարը՝ եինէ մէզքիւր կազէթանըն պիր մուհարրիրինէ տէմիշ տիր քի, էվվէլճէ Պուլկարիա իլէ Ռումանիա արասընտա ագտ օլընան թրանսիթ մուգավէլէնամէսի՝ Պուլկարիանըն սէֆէրպէրլիկի իզէրինէ Ռումանիաճա ֆէսխ իտիլմիշ իսէ տէ՝ չիմտի Պուքրէշ հիւքիւմէթի՝ Սոֆիա զապինէսինէ միւրաճաաթլա մէզքիւր մուգավէլէնամէնին թէքրար մէվզրի մերիյէթէ վազընը թէքլիֆ իթմիշ վէ Պուլկարիա տա պու թէքլիֆի զապուլ էյլէմիշ տիր։ (Թ. Է.)

*** Զար Ֆէրդինանտ՝ 105ինճի Ալէքսան ֆբրգասը զոմանտանը Ժէն. Վոն Գրէվի իլէ երքեանը հարպընը զապուլ իթթիշ տիր։ Պունլար սէբայտա թասմա տավէթ օլընմըշլար տըր։ (Օ. Լ.)

*** Պուլկար կազէթալարը տէյօրլար քի, Իմբէրաթոր Կիյեօմ՝ Պուլկար օրտուսըյլա հան եանա գահրամանանէ հարպ իտէն 7ինճի հիւսար ալայընա խուսուսի թէչէքքիւրլէրինի պէյան իթմիշ տիր։ (Օ. Լ.)

ՐՈՒՍԻԱ—ՐՈՒՄԱՆԻԱ.—Պուքրէշտէն «Պալգանսգա Բոշթա»յա պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, սոն 4 կիւն զարֆընտա Պէսարաբիա Թորիգիյլէ Ռումանիա վէ Ռուսիա արասընտաքի եօլը վէ բօսթա նազլիյաթը վէ թէլէֆօն մուխապէրաթը էսպապը մալիւմէտէն տօլայը իզբթայա օղրամըշ տըր։ Իքի մէմլէքէթ արասընտա միւվասլէթ վէ մուխապէրէնին սէպէպը ինգբթաընա տայիր Ռումանիաճա վազը օլան իսթիյզահա Ռուսիա՝ հիչ պիր ճէվապ վէրմէմիշ տիր։ (Թ. Է.)

*** Ռուսիանըն ճէնուպի Պէսարաբիատա թահչիտ իթթիֆկի ասքէրինի օ հէվալիտէն չէքմէկէ պաչլատըը վէ հաթթա Ռէնի իլէ Օտէսատաքի ասքէրին գալաբրբլմըշ օլտոսընը «Միր» եազըյօր։ Ռուսիանըն էվվէլճէ բէք պէօյիւք վէլվէլէլեր իլէ Պէսարաբիատա թահչիտ իթթիֆկի ասքէրին ճիտտի պիր մագսէտէ մաաթուֆ օլմասընընը վէ պունընն Ռումանիայը՝ միւթթէֆիգ տէվլէթլեր ալեյհինէ սէվգ իտէպիլմէք իչիւն պիր պլըֆտան իպարէթ օլտուղը պու սուրէթլէ մէյտանա չըգմըշ տըր։ (Թ.)

ՊԷՐԼԻՆ-ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԷՆԻ.— Սէմլին իլէ Պէլկրատ արասընտա Սավա նէհրի իւզերինտէ պուլընըպ պիտայէթը հարպատա թախրիպ իտիլէն քէօբրիւ եէնիտէն եաբըլմըշ տըր։ (Օ. Լ.)

*** Պէրլին-Միւնիխ վէ Տէրսաատէթ շըմէնտըֆէրլէրի Վիէննա վէ Բէչթա թարիգիյէ 1916 Յունվար 1ատէն իթիպարէն իշլէմէկէ պաչլայաճաղլար տըր։ Պրէսլավա շըմէնտըֆէրլէր միւտիրլէրինին իճթիմաընտա վէրիլէն զարարա կէօրէ՝ հաֆթատա իքի թրէն իշլէյէճէք վէ Տէրսաատէթ-Պէրլին վէ միւթէգապիլէն օլաճագ սէյահաթ 60 սաաթտա պուզու պուլաճագ տըր։ (Դ.)

*** Թրէնլէրին հարաքէթի աղ չօգ շու սաաթլարտա վագը օլաճագ տըր. Պէրլին Ֆրիտրիխսրուհէ սաաթ 8.16, Օտէրպէրկտէն Բէչթայա միւվասլէթ 11.40։ Հարաքէթ Պէրլին-Ահվալթէր Պահնհօֆ 7, Վիէննայա միւվասլէթ 12, Պուտապէշթէ 11,40. Տէրսաատէթ միւվասլէթ սաաթ 2։ Տէրսաատէթտէն հարաքէթ սաաթ 9, Բէչթատան 6.50, Վիէննատան 11, 25, Պէրլինէ միւվասլէթ 9.52, Միւնիխէ 1.10։ (Օ. Լ.)

ՍՈՒԷՅԻՇ ԴԱՆԱԼԸ.— «Հանտելսպլաթ» կազէթասը տէյօր քի, Նէտերլանտ գումբանիասընընն սէֆայինը թիւճճարիյէսի Սուէյիշ զանալընտան կէչմէքտէ պէրտէվամ տըրլար։ (Դ.)

ՄԱՆՇ ՏԻՆԻԶԻ. — Բօթէրտամըն կէմիճիլէրի՝ մուսիրրանէ տէվէրան իտէն պիր շայիատան բէք միւնֆէլի օլմուշլար տըր։ Պու շայիայա կէօրէ, եալընըզ Սուէյիշ զանալը զաբանմայըպ, ազ վագթտան Մանշ տէնիզի տէ սէյրը սէֆայինէ գարշը գարանաճագ տըր. օ հալտէ քի, սէֆինէլէր Սգօչիա իսթիգամէթինի տէվր իտէճէքլէր տիր։ Եազընտա վագը օլաճաղը պու թէտպիրին էսպապը ալէգատարանճա մալիւմ օլմամըշ տըր։ (Օ. Լ.)

ԻԹԱԼԻԱ.—Բօրթօկրիւատօ տիվանը հարպը՝ Իթալեանլարընը վազիյէթինի պիթարաֆանէ մուհաքէմէ իլէ ճէպհէտէն կէօնտէրտիկի մէքթուպլարը նէչը իտէն «Սթամբա» կազէթասընընն միւնազզրը ասքէրիսի գոմանտան Լիւնիսիյի իքի սէնէ մահպուսիյէթէ մահքիւմ իթմիշ տիր. մուսահիլէյհ՝ օրտու գոմանտանլըղընընն աղը խաթալարընը մէյտանա չըգարմըշ վէ երքեանը հարպ բլանընընն ագիմ գալաբղընը, Թօրճընընն պէօյիւք պիր զըյմէթի հայիզ օլմասընը վէ էմրը իաչէնին ֆէնա օլտուղընը վէ ֆիւզուլի օլարագ պիր չօգ ինսանլարընն ֆէտտա իտիլտիկինի հաղմըշ իտի։ (Օ. Լ.)

ՄՈՒԽԹԷԼԻՖ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ.— Պէրլին, 19.— Լիյօն կազէթալարընա կէօրէ, Հավրտաքի բաթլայըշ զաղասընտա էքսէրիսի Պէլճիգալը օլարագ 530 քիչի թէլէֆ վէ 1300 քիչի մէճրուհ սայրըմըշ տըր։ (Օ. Լ.)

— Բրուսիանընն Տիյէթ մէճլիսի 1916 Յունվար 13ատէ Պէրլինտէ ինիգատ իտէճէք տիր։ (Օ. Լ.)

— Ալէման եէնի հարպ իսթիգրազը Մարտ այընտա վուգու պուլաճագ տըր։ Իլք թէվտիյաթ Ապրիլէն էվվէլ վազը օլմայաճագ տըր։ (Օ. Լ.)

— Նիւ-Եօրգտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, կէլէճէք ճումատա էրթէսի կիւնիւ Սրպիանընն ֆազիր էհալիսի իչիւն էլպիսէ վէ հէյնթիյի համիլ օլան իլք վաբօրլար Ամէրիգատան եօլա չըգաճագլար տըր։ Պու հէտիյէլէրին գըյմէթի 20,000 տօլար օլուպ, պունընն եարըսը Բօգֆէլլէր վէրմիշ տիր։ (Օ.Լ.)

ՀԱՐՊԻՑԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.—

§ Եաբաղը, բամուգ, հաղլըգ խաքի էլպիսէլիք պէզ, գալիգօթ, եուն գուշագ, թուզլը գուրու վէ հաչ սըղը, մանտա տէրիսի, գունտուրա իչիւն նալչա, գաբսօլ, գապարա չիվիսի վէ օլթան իբլիկի, սախթիյան, չավտար սաբը, մախրութի չատըրլարա մախտուս աղաճ չէլիք, սաճ սամավար, մուխթէլիֆ նօ.տա սաճ վէ բէրչին չիվիսի, պալըգճը մուշամմասը, նալ տէմիրի, 9 վէ 11 նօ.լը գալայը թօգա, տէմիր վարիլ, պալտա մաքինասը, պիր պուչուգ վէ 2 պուչուգ սանթիմ արղընտա վուրմա գօլան միւխթէլիֆ ֆիյաթլարլա թալիպլէրի իւզերինտէ տիր. թէնզիլաթլա իթայէ թալիպ օլանլարըն նումունէլէրի կէօրմէք վէ չէրայիթի անլամագ իւզրէ հէր կիւն վէ միւնագասայա իշթիրաք իտէճէքլէրին տէ իհալէի գաթիյէ կիւնի օլան չէհրը հալըն 7ինճի բազար էրթէսի կիւնի եիւզտէ 10 թէէմինաթլարրյա միւպայաաթ գօմիսիոնընա միւրաճաաթլարը։ 3—2

§ Միւխթէլիֆ տէբօլարտա 50,000 քիլօ քէօհնէ էլպիսէ, 100,000 քիլօ չայագ, եազլըգ էլպիսէ, չասըր բարչալարը, պէյազ չամաշըր, 1000 քիլօ քեազրա. 70,000 քիլօ ապա վէ քէօհնէ էլպիսէ գըրընթըսը վէ 70,000 քիլօ քէօսէլէ բարչալարը վէ 100,000 քիլօ չաղըլտագ վէ քէօհնէ տէմիր զազան բարչալարը, 63000 սաէտ թէհի թիրէ մագարասը, 25000 քիլօ մէչին գըրընթըլարը վէ քիւլլի մըզտարտա բէքմամատ թօրպասը գըրընթըսը վէ 200 գալէմ էտէվաթը սարաճիյէ վէ սայիրէ, չիրիւք վէ կիւվէ եէնիքլի գոյուն, զուզու, քէչի վէ օղլագ տէրիլէրի միւզայէտէյէ վազ օլընարագ մուխթէլիֆ ֆիյաթլա թալիպլէրի իւզերինտէ տիր. ախզա թալիպ օլանլարընն հէր կիւն վէ միւզայէտէյէ իշթիրաք իտէճէքլէրին չէհրը հալին 7ինճի բազար էրթէսի կիւնի եիւզտէ 10 թէէմինաթլարրյա ԼէվազիմաթըՄումումիյէ միւպայաաթ գօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

3—2

ՊԱՀՐԻՑԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՏԱԻՐԻՍԻՆՏԷՆ.— Շարթնամէսի մուճիպինճէ 10,000 չուվալա գատար 1, 2, 3 նօմէրօլը Ռումանիա ունը միւպայաա օլունաճագ տըր. թալիպլէր հէր կիւն չէրայիթի անլայապիլիրլէր. մահը հալը եէտինճի բազար էրթէսի կիւնիւ միւնազասընը պիլ իճրա ֆիյաթ մուվաֆբզ կէօրիւլտիւկի սուրէթտէ իհալէ օլունաճագ տըր։ 3—3

ՍՕՆ ԹԼԷԳՐԱՖ

Պէրլին 19.— Զիւրիխտէն պիլտիրիլիյօր.— Բօմատա մէվտուգ պիր մէնպասատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, չիմտի Անգօնա ասքէրի տէ Արնավուտլըղա կէօնտէրիլիյօր։ Կէօրիւնիւր քի, Իթալիա վէ Ինկիլթէրրա Արնավուտլըը իւսսիւլհարաքէ իթթիխազ իտիյօրլար. Ֆրանսա իսէ հալընընզճա Սէլանիկէ գալըպ օրասընը իւսսիւլհարաքէ իթթիխազ իտէճէք տիր։

(Ա. Հ. Ի.)

— Ռուս կազէթալարը՝ Ժէն. Բօնընն տայիմի սուրէթտէ Բէթէրսպուկտա գալաճաղընը վէ Ռուս պէօյիւք էրքեանը հարպընա ինթիխապ իտէճէկինի վէ այնը զէմանատա տա Ռուս ժէնէրալը Կիլինսքինին տէ Բարիզտէ գալաճաղընը եազըյօրլար։ (Ա. Հ. Ի.)

—Լա Հէյտէն եազըլըյօր. — Ինկիլիզ մախպուաթը եազընտա Օսմանլը—Ալէման օրտուլարը թարաֆընտան Մըսրընն թէհտիտ իտիլմէսի թէհլիքէոնտէն կիթտիկճէ տահա զիյատէ մէշղուլ օլըյօրլար։ Կազէթալար Ինկիլիզլէրէ Արաբլար արասընտա վուզու պոլան սոն մուհարէպէտէն պէրու, բէք ասապի կէօրիւնմէքտէ տիր։ «Տէյլի Նիուզ»՝ պու պապտէ տէմիշ տիր քի. «Թիւրք—Ալէման օրտուլարընն սիւրաթլա Մըսրը հուտուտընա վասըլ օլմալարը բէք միւհթէմէլ տիր։

(Ա. Հ. Ի.)

— Ամէրիգա կազէթալարը տէյօրլար քի, Ինկ. Հինտիսթանը ասքէրի արասընտա գարըշըգլըգ վէ հարաքեաթը իխթիլալիյէ տէվամ իտիյօր. Ինկ.-լէրին պունա գարշը եաբտրգլարը թէտպիրլէրին հիչ հիւքմի օլմամըշ տըր։

(Ա. Հ. Ի.)

— «Գօրրիէրա տ'Իթալիա» տէյօր քի, Ալէմանիատա սուլհ լէհինտէ պիր թէմայիւլ վէ հարաքէթ պուլընտըղընա տայիր չըգան հավատիսլէր սրբի եալան չէյլէր տիր. պունլար զաթիէն հագիգաթա մուգարին տէյիլ տիր. քէզալիք Ալէմանիա վէ Ավսթրիատա գրթլըգ պուլընտըղընա տայիր խապէրլէր տէ պու զապիլտէն տիր։

(Ա. Հ. Ի.)

—«Իվենինգ Սթանտարտ» Ինկ. էհալիսինէ Ալէման պաշ վէքիլինին նութգընը օգումալարընը թավսիյէ իտիյօր, վէ պու իսէ՝ հէր հալտէ պու խուսուսա տայիր Ինկ. թէֆսիրաթընը օգումագտան զիյատէ մուճիպը իսթիֆատէ օլաճագ տըր տէյօր։ (Ա. Հ. Ի.)

Վիէննա 19.— (Բէթէրսպուրկտան) Զար վէ վէլիահա 17 Դեկտ.տէ ճէպհէտէն ավտէթլէ, Զարսգօէ—Սէլօ սէրայընա վասըլ օլմուշ տըր։ (Դ.)

Պէրլին 19.— (Լօնտրատան) 22 Դեկտ.տէն իթիպարէն 19 եաշընտան 22 եաշընա զատար պէքեար էրքէքլէրին 2ինճի, 3ինճի, 4ինճի վէ 5ինճի թագըմլարընընն սիլահ ալթընա տավէթ իտիլտիկինի միւթէզամմին եաֆթալար տիվարլարա եաբըշտրբըմըշ տըր։ (Դ.)

— (Լօնտրատան) Մաթպուաթ իտարէսի տիւն Ֆրանսատաքի գարարկեահը ումումիտէն չու բարօրը ալմըշ տըր. «Պու կիւն հավա բէք դիյատէ սիսլի օլուպ, թօքճը մուհարէպէլէրինէ զայրը միւսաիտ պուլունմըշ տըր. իչթէ պունընն իչիւն կիւնտիւզ ումումիյէթլէ սիւքիւնէթլէ կէչմիշ տիր։ Պունընա պէրապէր թօքճըլարըմըզ Ֆրանսըզ թօքճըլարընա չիտտէթլէ եարտմտա պուլունմըշ վէ իրընընն չըմալինտէ սիւշմէն պաթարեալարընը իսքեաթ իթմիշ տիր։» (Դ.)

— (Բարիզտէն) Եէնի Զուիցերիա ըէիսը հիւքիւմէթի Մ. Տէգօրէ «Բըթի Բարիզիէն» մուխապիրինի զապուլ իլէ պու էմնատէ սապգդ ըէիսին պէյանատընը գիքր իլէ տէմիշ տիր. «Զուիցերիա թահթը սիլահտա գալըյօր. պու պիւթիւն հուտուտլէրինտէ միւքէմմէլ պիր նէօվպէթճի տիր։ Ահվալ կէչէն սէնէքի ահվալին թէմամըյլա այնը տըր։ Զուիցերիա գոնֆէտէրասիոնընտա թէպտիլը ըիյասէթ պիր շախս թէպտիլի օլուպ վազիյէթէ զաթիէն էհէմմիյէթի եօգ տըր։ Զուիցերիա ասքէրին թէրխիսինէ տայիր չըգան ըիվայէթլէրէ տայիր մուխապիրին սիւվալինէ ճէվապէն ըէիս Մ. Տէգօրէ՝ Շեմտիքի հալտէ պէօյլէ պիր չէյին մէվզուը պահս օլմայաճաղը ճէվապընը վէրմիշ տիր։

(Դ.)

—(Բարիզտէն) «Բըթի Բարիզիէն»էէ կէօրէ, Սէլանիկին իշզալինէ տայիր Եունան իլէ Իթիլաֆ արասընտա հասըլ օլան իխթիլաֆ՝ Իթիլաֆճըլարընն Եունան նէզտինտէ եէնիտէն պիր թէչէպպիւս իճրասընյա իյզահաթ թալէպինէ սէպէպ օլմուշ տըր։ Պու կազէթա պու իխթիլաֆընն իզալէ իտիլէճէկինի զանն իտիյօր։ (Դ.)

Լահէյ 19.— «Տէյլի Նիուզ»ա Աթինատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Իթիլաֆ սէֆիրլէրի Մ. Սգուլիտիսի միւճթէմիէն զիյարէթ իթմիշլէր տիր։ Պու զիյարէթ՝ Սէլանիկին միւթթէֆիգլէրճէ թահքիմի ալեյհինէ օլարագ Եունանընն բրօթէսթօսընա տիր իմիշ։ (Դ.)

Դ. ՀՈՒՆ ԱՂՈՒԹ ԱՂՈՒԹ ԱՐԶԱՆԻԱՆ
Միւսր. վէսուլ: ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ